

## บทคัดย่อ

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าสื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการตอบสนองสิทธิที่จะรู้ของประชาชน ( Right to know ) โดยการเป็นตัวกลางแสวงหา และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งการเผยแพร่ข่าวคดีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราและความผิดฐานกระทำอนาจารอันเป็นความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นการแจ้งให้สาธารณชนทราบถึงพฤติการณ์ของผู้กระทำผิดเพื่อให้ประชาชนระมัดระวังมิให้ตกเป็นเหยื่อ รวมถึงกระตุ้นให้ประชาชนมีความสนใจ และมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอันส่งผลให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย อย่างไรก็ดีเนื่องจากคดีความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นคดีที่มีความผูกพันอยู่กับชื่อเสียงของผู้เสียหาย และลักษณะการกระทำความผิดมีความเป็นส่วนตัวสูง การที่สื่อมวลชนเผยแพร่ชื่อ ภาพ หลักฐานอันระบุถึงตัวผู้เสียหาย รวมถึงบรรยายลักษณะการกระทำความผิดทางเพศที่กระทำต่อผู้เสียหายอย่างละเอียดย่อมเป็นการละเมิดสิทธิในชื่อเสียง เกียรติคุณ และความเป็นส่วนตัวอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้เสียหาย ทำให้บางประเทศบัญญัติกฎหมายเพื่อควบคุมการเผยแพร่ข่าวคดีความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นการเฉพาะ เช่น มลรัฐฟลอริดา มลรัฐจอร์เจีย มลรัฐเซาธ์แคโรไลนา และมลรัฐแมสซาชูเซตส์ของประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษมีการบัญญัติกฎหมายให้ผู้ใดรวมถึงสื่อมวลชนที่เผยแพร่ ชื่อ ภาพ หรือหลักฐานอันระบุถึงตัวผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศมีความผิดทางอาญา นอกจากนี้หากสื่อมวลชนเผยแพร่ข่าวในลักษณะที่ทำให้ผู้เสียหายดูน่าสงสาร น่าเห็นอกเห็นใจ เป็นการกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท

ในประเทศไทยมีบทบัญญัติทางอาญาที่ควบคุมการเผยแพร่ข่าวผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในลักษณะที่ละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัวไม่ครอบคลุมทุกกลุ่ม กล่าวคือกฎหมายที่ควบคุมการเผยแพร่ข่าวในลักษณะที่เป็นการจำกัดก่อน (Prior Restraint) คุ้มครองผู้เสียหายที่เป็นเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 27 โดยห้ามมิให้สื่อมวลชนนำข้อมูลส่วนตัวของเด็กไปเปิดเผยต่อสาธารณะจนเกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ นอกจากนี้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 มาตรา 9 ควบคุมสื่อมวลชนมิให้เผยแพร่เหตุการณ์ ภาพความรุนแรง หรือระบุชื่อผู้เสียหายซึ่งถูกกระทำโดยบุคคลในครอบครัว ส่วนในประมวลกฎหมายอาญาไม่มีการควบคุมมิให้สื่อมวลชนเผยแพร่ชื่อ ภาพ หรือหลักฐานอันระบุถึงตัวผู้เสียหาย ในขณะเดียวกันแม้ว่าการบรรยายลักษณะการกระทำ

ความผิดทางเพศที่กระทำต่อผู้เสียหายอย่างละเอียดเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท แต่มีปัญหาในเรื่องการตีความคำว่า ใส่อ้างอิง อาจมีนักวิชาการมีความเห็นไม่ตรงกัน หรือถ้าเห็นว่าเป็นการใส่อ้างอิงเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทก็เป็นการให้ความคุ้มครองภายหลังจากการที่มีการเผยแพร่ข้อความที่เป็นการหมิ่นประมาทต่อสาธารณะ

เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนในการเผยแพร่ข่าวคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะกับสิทธิในชื่อเสียง เกียรติคุณและความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศ ผู้ศึกษาจึงเสนอแนะให้สื่อมวลชนเผยแพร่ข่าวเฉพาะชื่อนามสกุลของผู้ต้องหา รายละเอียดเกี่ยวกับการจับกุม การสืบสวนสอบสวนและพิจารณาดีของศาล ลักษณะการกระทำความผิดโดยไม่ต้องบรรยายรายละเอียดการกระทำทางเพศที่ผู้ต้องหากระทำต่อผู้เสียหาย และเสนอแนะให้มีการบัญญัติกฎหมายอาญาขึ้นใหม่เพื่อใช้ลงโทษผู้ใดซึ่งรวมถึงสื่อมวลชนที่เผยแพร่ชื่อ ภาพ หรือหลักฐานอันระบุถึงตัวผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นการเฉพาะโดยนำเอาโครงสร้างบทบัญญัติกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีใช้อยู่ในปัจจุบันมาปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับประเทศไทย